

414

quatre-centes
catorze

jordi roig

STONBERG
EDITORIAL

414

quatre-centes
catorze

JORDI ROIG

STONBERG
EDITORIAL

Primera edició: març 2023

© Jordi Roig Pi

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes 636 – 08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Rosa Ollé i Jordi Roig

Producció: Stonberg Editorial

ISBN: 978-84-126824-2-7

DIPÒSIT LEGAL: B 6112-2023

Cap part d'aquesta publicació,
inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda,
emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà,
ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic,
de gravació o de fotocòpia
sense permís previ de la marca editorial.

DES DE LA PERPLEXITAT

Jordi Roig és un home de cultura i un escriptor que fa de la literatura un esforç tenaç d'interpretació de la vida. Nascut un 14 d'abril de 1957, en aquest **414. Quatre-centes catorze** ens convida a un trajecte de quatre parts diferents, però íntimament entrelaçades que constitueixen un mirall fragmentat on no tan sols l'intuïm, sinó que també nosaltres ens hi reconeixem, perquè ens hi veiem indirectament al·ludits i interpel·lats.

Ens mou l'anhel de trobar un impuls i un sentit a la nostra existència, com un edifici pacientment enlairat que, tot i les adversitats successives que el sotraguegen, es manté dret.

En tota obra literària hi ha un rastre autobiogràfic i en aquest **414** l'ombra de l'autor se'ns fa ben perceptible. Hi conflueixen ficció i pensament, imaginació fecunda i reflexió exigent. A **414** hi ha pertot una tensió latent i un enigma, una insatisfacció, una manca d'encaix entre realitat i somni, entre el que és versemblant i el que és absurd. Ens hi sorprèn l'imprevist.

Mestre de la paraula, Jordi Roig escriu sobre la solitud i la comunicació, amb una mirada juganera tenyida de màgia i d'ironia. Amb narracions breus, microrelats o aforismes, ens confronta amb la perplexitat i el misteri que ara i adés ens colpeixen i ens desconcerten.

El cicle de ser es tanca amb la mort, ben present en aquestes pàgines, en forma de suïcidi o d'accident, tancant de cop la finestra del gest que ens uneix als altres. I arreu alenen la por i la incertesa, que acaben esdevenint companyies indefugibles. Ens

protegeixen, però, de la desesperança l'humor imprescindible i un saludable despullament de l'ego desmesurat que de vegades se-gresta la nostra lucidesa.

A Jordi Roig hi ha, a més, sempre poesia, la que ens duu a penjar estrelles al cel o, ja a la segona part, la que es plasma a “Quan la ciutat dormia, sortia del niu amb la memòria d'un estel”, i una tendresa intensa i sostinguda.

Si la voluntat d'experimentació i l'esperit lúdic són notoris, ja des del títol, en tot el volum, encara es fan més explícits als afo-rismes de la tercera part (“M'he fet un tip de suar, ara, per fi, he decidit penjar les gotes”), incloent-hi diversos jocs gràfics i for-mals, que cerquen la nostra complicitat com a lectors. Jordi Roig hi correspon amb les *Confidències* de la quarta part, que ens ajuden a descodificar el contingut del llibre.

Amb **414** Jordi Roig es planteja un repte literari singularment interessant i demostra de nou el seu poderós talent creatiu, la seva aproximació crítica i fascinant a l'experiència humana.

Carles Duarte i Montserrat

NOTA DE L'AUTOR

Aquest recull conté quatre parts. La primera la formen 41 relats breus. Cada relat té 414 paraules i s'ordenen amb el número que conté cada text, en negreta. N'hi ha d'imaginari i certs, tristos i alegres. N'hi ha per passar l'estona. N'hi ha de verds i de madurs i n'hi ha que potser no van enlloc.

La segona part la conformen 141 microtextos que tenen 41 paraules cadascun i s'ordenen alfabèticament pel títol. Hi ha pensaments, vivències i alguna reflexió. Jocs de paraules i jocs amb les paraules i els números que s'hauran de descifrar. N'hi ha de punyents i d'altres de poca-soltes. N'hi ha del dret i del revés. N'hi ha que podrien ser prosa poètica i n'hi ha que són una bestiesa.

A la tercera part hi ha 14+4 aforismes que contenen 14 paraules cadascun i 14+7 mini aforismes amb 7 paraules cadascun.

A la quarta part, Confidències, es donen pistes dels jocs que hi ha en alguns microtextos i faig alguna revelació perquè el lector es deixi endur.

I a més a més...

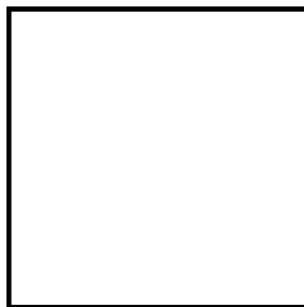
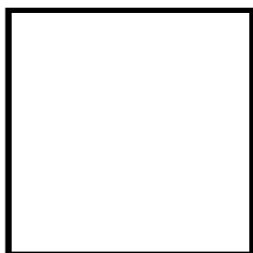
D'alguna manera he volgut que les lletres i els números es relacionin íntimament.

Tot plegat, un compendi indefinit d'idees esbojarrades o absurdes amb el propòsit d'entretenir.

Al final, tot quadra.

(Les paraules estan comptades amb el programa *Word* de *Microsoft Office*)

PRIMERA
PART

ELLS

Ell va encendre un cigarret. Ella el va renyar.

—I aquella promesa de deixar de fumar?

—Em costa, no tinc força de voluntat.

—Obre la finestra, almenys!

Ell va obrir la finestra, una mica. No volia que s'enfadés. Tot el matí que ella feia mala cara per l'hora que ell havia arribat la nit passada.

—T'ho devies passar bé, no?

—Tampoc et pensis, com sempre. La cosa potser es va allargar més del compte.

—Més del compte? A les cinc de la matinada és més del compte?

—Et queda molt bé aquesta faldilla.

—Sí, ara canvia de tema. Però, sí, reconec que em queda bé. I ara te n'adones? És de l'any passat.

—Jo em fixo en el que hi ha dins —va riure, va apagar el cigarret i va posar música.

—Sempre escoltes el mateix... Vols abaixar el volum?

—És que tot ho faig malament, eh!

Les discussions, últimament, eren diàries, però la sang no arribava mai al riu. Ja m'hi havia acostumat.

—Ets un tio tan avorrit... Quan et vaig conèixer, amb aquells cabells llargs i esgarriats, tenies encant, *xispa*, quan agafaves el puntet, fins i tot aconseguies fer-me riure; però ara sembles un banquer, des de fa un temps t'has anat tornant un rutinari i no tens ganes de fer res especial, ets com un **zero**.

—Què vols dir amb això?

—Que podries tenir un punt d'artista per sorprendre'm. Podries tocar la flauta, fer fotos, pintar, escriure poesia...

—Ha-ha-ha! Escriure poesia? Va, no fotis! Ara em diràs que t'agrada la poesia?

—Hi ha moltes coses que m'agraden que tu no saps.

—Mira, ara el que més em preocupa és trobar feina, i tocar la flauta me la bufa bastant.

—És que no has volgut ni que tinguéssim un gat.

Vaig pensar que això sí que m'agradaria, un gat.

—I tenir la casa plena de pèls? No, no, ni borratxo.

Ella va posar els ulls en blanc. No hi havia manera. A hores d'ara no el canviaria pas.

Feia molt de sol. Ella es va descordar el cinturó per treure's el jersei. Ell buscava les ulleres de sol i no va veure que els cotxes de davant frenaven en sec. Anava massa de pressa. Ella es va estampar contra el vidre i va quedar degollada. Ell es va desnucar i es va clavar el volant al pit.

Ella, la meva mare, va morir. Ell, el meu pare, va morir.

Jo ho vaig veure tot asseguda a la cadireta del seient de darrere.

FINAL

Ha plegat tard de treballar, el torn de nit se li ha fet etern. Quan surt, el primer que fa és fumar un cigarret de camí al cotxe. L'aparcament és un indret sense llum i sense llei, sempre té por, però avui està tan cansada que ni tan sols hi pensa. Aixafa el cigarret, puja a l'auto i arrenca.

Obre la porta de casa i esbufega com si hagués fet el trajecte a peu. Es treu les sabates per no fer soroll. No té esma de fer-se res per sopar i se'n va al llit. El mutisme és tan diferent avui que l'espanta. Entra amb cautela a l'habitació del seu fill i veu el llit per desfer. On es deu haver ficat, amb qui deu ser? Ho fa tan sovint que no hi dona més importància.

Es comença a treure l'uniforme d'infermera de camí al lavabo. Obre la porta i de cop el veu, el seu fill, és allà, dins de la banyera sense aigua, de seguida veu una xeringa que li penja del braç i **un** pot de pastilles que ha rodolat per terra, buit. S'hi acosta. Fill, fill, crida com una boja. Ell està fred com les rajoles i no respon. Ella s'aixeca i va a buscar el mòbil. Truca a l'hospital, a l'ambulància, a la policia, els dits li van com una metrallera.

Sobre la taula del menjador hi ha un sobre: «Per la mare.» L'agafa. Les mans encara percudeixen en l'aire, el sobre balla un ritme infernal. Es repenja a la taula i l'obre.

«Mare, no t'enfadis. Mare, no et sentis culpable. Mare, gràcies per tot el que m'has donat.

»Això que t'escriu hauria de ser molt fàcil d'entendre, però sé que et costarà per molt que ho llegeixes mil vegades. Mare, sé que no hi faig res en aquest món, tot ha perdut el sentit, m'he tornat

destructiu amb mi i amb els altres, soc un miserable i he decidit que vull descansar de mi per no fer mal a ningú més.

»Mare, m'has educat molt bé i no vull que et facis cap retret. Mai he sabut gaudir de les coses bones que m'has regalat i sé que m'ho has donat tot.

»Mare, ara potser entendràs algunes de les bestieses que he fet els últims anys. Em pots dir covard, em pots odiar, em pots oblidar o em pots estimar com jo t'estimo a tu.

»Mare, sé que et faig mal, soc egoista. Mare, no ploris. Mare, perdona'm.»

CLASSES SOCIALS

A la meva mare la va atropellar un cotxe quan sortia esverada de casa i el meu pare, pocs dies després, va desaparèixer, no l'he tornat a veure més. Us puc assegurar que no recordo gairebé res d'ell.

Em va acollir una família benestant i des de petit m'han cuidat com si fos fill seu.

Sempre he tingut de tot i he pogut fer el que he volgut. He rebut la millor educació.

Em passo hores mirant per la finestra, observo els ocells i les bicicletes que passen. Surto i entro del pis quan vull. Però on més bé estic és escarxofat al llit o en qualsevol sofà.

He fet alguna ximperia, a vegades conscient i a vegades sense voler; com tothom, suposo. No m'agrada que em renyin ni que em peguin, encara que tinguin raó. M'encanta que estiguin per mi, no sabeu com m'agrada.

Un dia m'havien de portar a vacunar i vaig fer una bona maranada, sí, aquesta és la paraula exacta. M'hi resistia tant que vaig fer caure un got ple d'aigua i hi va haver una gran trencadissa, em vaig escapar i vaig tombar una torreta. Aquell dia la vaig fer grossa. Al final, però, van aconseguir que hi anés i no n'hi havia per tant.

No llegeixo gaire, en realitat, es pot dir que gens, però sí que miro la tele, em relaxa.

Soc molt net, procuro estar sempre impecable, que no em puguin dir que faig pudor o que porto la cara bruta, però he de reconèixer que no ajudo gaire a fer la neteja de la llar.

He crescut i he anat fent la meva, sempre amb la intenció de no molestar a ningú, però que tampoc em molestin. «Viu i deixa viure», aquest és el meu lema i m'ha funcionat prou bé, puc assegurar que he sigut feliç.

Dic «he sigut» perquè des de l'estiu que ja no ho soc gaire.

Ara a casa som **dos** i el petit és el que s'endú totes les carícies i atencions, el primer que menja i el que ocupa el millor lloc al sofà de la tele. Jo, ara, com si no hi fos.

La meva família va acollir-ne un altre com jo, un que van trobar perdut al jardí, els va fer pena i se'l van quedar. Pots comptar d'on venia...

Sempre ens barallem, ens ensenyem les ungles i procurem no coincidir a la mateixa habitació.

No saben que gats de diferents classes socials no poden conviure junts!

CREDO

En el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Amén. I es feia un petó als ditets de la mà amb els que havia fet el senyal de la creu. Això cada nit, cada nit... durant gairebé cinc anys.

—Jo aniré a missa primera i de seguida que acabi baixem.

Ell, rere d'aquells grans vidres, no podia apreciar la bellesa absoluta i definitiva del cel blau fins a la medul·la.

Feia un dia d'aquells que demanaries que te l'emboliquessin per regalar-li.

Vaig pregar a Déu que no ens abandonés, que ell era massa petit, que no li tocava, que no s'ho mereixia. En el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

Pensava que aquestes coses a nosaltres no ens passarien, que això únicament els passava als altres o a les pel·lícules. Però vaig continuar anant a missa, resava per ell i la família i poca cosa més. No hi cabia ningú més, en les meves oracions. Ell també ho feia, a la seva manera, pels avis, pel seu germà i segur que pels seus pares.

La paranoia del calendari va fer coincidir el meu naixement amb un catorze d'abril i Diumenge de Rams, el seu ingrés en un divendres tretze i la seva mort en un Dilluns de Pasqua. Filigranes del destí.

Tres anys després vaig rebre una trucada del departament de psicologia de l'hospital; em deien que estaven a la meva disposició per si necessitava assistència psicològica o qualsevol altra cosa. Feia tres anys que ell havia mort. Tres anys!

He escoltat gent que es queixa del desemparament de la sanitat pública als familiars que han patit morts properes i tenen tota

la raó. No et pots refiar de Déu ni dels amics ni dels metges, tothom et falla, ni d'allò que el temps tot ho cura; només puc refiar-me dels meus versos i confiar que els dits ferits aprenguin morse per fer-me entendre amb els meus fantasmes.

Claudicar, culpabilitzar-te, amagar-te entre les mànigues dels plors, no voler fer pena als sopars amb els amics; t'assenyalaran i et marcaran amb ferro la pell amb la paraula *víctima*, i canviaran de conversa. I això, hòstia, no ho suportó!

Callo. I com que Déu tampoc m'escolta, m'aferro a no sé què, a no sé qui, a no sé com. No estiguis tan trist, home...

En el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

És que Déu no tenia prou angelets que ha hagut de triar el meu fill?

Amén.

ERRORS

—¿Per què em mires fixament? —diu ella, de cop—. No t'estaràs insinuant?

—Qui, jo? Sí... vull dir, no. Que sí, que et miro, però que no em vull insinuar. T'estava... incorporant a l'entorn. No havies vingut mai aquí. M'agrada, hi quedes bé...

—Què és el que t'agrada, el teu piset o jo?

—Aquest lloc. No és gaire lluny de Barcelona i el paisatge és...

—No desviïs el tema. Ja no trobes que estic bona?

—Ets directa, eh! Jo no he dit això.

—No cal que t'amaguis. A les dones ens agrada que ens diguin que estem guapes.

—Podríem parlar d'una altra cosa?

—Ostres, el gran professor no sap com sortir-se'n. Estàs incòmode? —posa una cama sobre l'altra i encén un cigarret. Du un vestit estiuenc. Els ulls d'ell van a parlar furtivament a les cames d'ella.

—Vols un whisky?

—Em vols emborratxar? Collonut. Et proposo que ens anem a banyar, ens dutxem, sopem i després, que la nit improvisi.

—Demà tinc coses a fer.

—Demà és diumenge, ningú té res a fer un diumenge de juliol.

—Tu què saps...

—Em quedo a sopar i a dormir i demà me'n vaig. O és que t'espera algú? Ah, és això! Qui és? La conec? Està bona?

Ella s'aixeca, omple dos gots de whisky i els serveix.

—Fa tres anys que no ens veiem i només t'interessa si surto amb algú i si està bona... No sé, m'imaginava una altra mena de trobada...

—Això vol dir que em preocupo per tu.

—En **quatre** anys quantes vegades m'has trucat?

Ella es fixa en un punt de la seva camisa, s'aixeca i li espolsa un pèl. Es queda dreta davant d'ell, a tocar.

—No sé què et passa, no et reconec. No has paït bé el divorci...

—Calla!

—Perdona, no volia ser desagradable, però estàs portant les coses d'una manera que...

—D'una manera que què? Abans t'agradava, però com que ara soc...

—Jo no he dit això.

—He canviat, per fora i per dins. No costa tant d'entendre...

—Doncs... jo trobo que et conserves molt bé.

—Tu sempre tirant pilotes fora. Igual que l'estiu que vam estar a punt d'enrotllar-nos. Mira'm als ulls i digue'm per què no va funcionar.

—Tenia altres plans...

—Continues amagant-te.

—D'allò fa molt temps.

—Érem joves i no estàvem segurs de res, ens vam equivocar. Ara som lliures. O no?

—Sisplau... vols...

—Vols que marxi? Ja ho entenc!

Ella se'n va. Abans d'obrir torna enrere i li fa un petó als llavis.

—Merda!

EFFECTES

—Qui és l'últim?

—Jo, però el meu marit també, que ha anat a aparcar.

En tenia dos davant seu i el marit de la senyora, tres. No sabia si era millor que hi hagués força cua o enllestir-ho ben aviat i cap a casa. Va agafar el mòbil, que tenia en silenci i va mirar el WhatsApp. Es va obrir la porta i va entrar el primer. Després l'Instagram. Quan van entrar la senyora i el marit va pensar que faria neteja de les fotos de la galeria.

Cinc minuts més tard estava fet un manyoc de nervis. No havia esborrat cap foto i a penes sabia quines havia vist. Van sortir la senyora i el marit.

El van cridar. Un cop a dins va donar el paper a la noia i ella el va fer seure al sofà, en aquell sofà gros que semblava una cadira elèctrica. Es va arremangar una màniga de la camisa i li va donar el braç.

—Com va tot?

—Bé... En realitat no gaire.

—Tu tranquil, ja saps que aquí no ens mengem a ningú — Ella va recordar que l'última vegada s'havia desmaiada i havia hagut de demanar ajuda—. Tanca el puny.

Ell va girar la cara cap a l'esquerra mentre la infermera li punxava el braç dret.

—Obra la mà lentament. Va bé?

Ell va fer que sí sense mirar-la.

Dues hores després, per ell, només un minut per ella.

—Aguanta fort aquí —li va dir.

Va deixar el tub amb la sang a la taula i li va posar un petit esparadrap.

—Ja ho tenim, això. T'ajudo a aixecar-te?

—No, no, no —va dir amb la veu gruixuda d'un actor amateur—. Gràcies.

Aire fresc. Engega el cotxe. Primera. Segona. Intermitent i ja és a la nacional. Es nota les cames fluïxes, però ho atribueix a la gana que té. El sol se'l mira cara a cara amb fatxenderia, ell no pot aguantar-li la mirada. Els ulls li pesen. Prova de mirar per la finestra de l'esquerra, després per la de la dreta. Es troba fent que no amb el cap. Les mans se li estoven i té els braços com si fossin de llana.

El sol continua amb el seu atac visual. Ell ho comença a veure tot de color blanc. Deixa anar el volant, els braços li pengen sense força. El cotxe decideix anar cap a la filera d'arbres que custodien la carretera. No sap frenar.

La sang ja no l'espantarà mai més.

LA NOIA DEL BAR

—Porta dos cubates i un whisky amb gel a la taula del fons i després una copa de conyac a aquell paio del costat de la màquina.

L'havia triat perquè era alta, jove, rossa i amb els cabells arrissats i llargs, com a ell li agradaven les dones. O potser, només perquè era *ella*. O potser perquè no tenia a ningú més.

Feia tant de temps que la buscava.

—Pots cobrar la taula d'aquells **sis** clients de la finestra?

El *jefe* la feia anar amunt i avall, la volia lluir. Era conscient que el bar funcionava per l'elegància i simpatia de la seva cambrera, no pas pel tacte del propietari.

A les nits d'estiu, el bar s'omplia de gent, de vides buides, d'ampolles plenes i de saliva enganxada a l'espina dels gots de vidre.

Aquella nit duia una faldilla negra, curta i cenyida a l'ànima i una samarreta amb tirants a la pell. Mai s'havia fixat com anava vestida, però avui semblava que ella volia fer un esforç perquè li reconegués la bellesa.

Dos quarts de quatre de la nit. L'atmosfera s'ha diluït i el so dels darrers glops ressona indeleble, s'ofeguen les papallones del cor i s'apaguen els estels, com els ulls dels rètols lluminosos dels carrers.

—Vols que et porti a casa quan acabis?

—No cal, gràcies. Visc a dues cantonades d'aquí.

S'imagina aquest ritual amb tots els mascles fastigosos, cada dia. La retòrica dels fets habituals és la constant de la seva vida. És tard i encara està sol. No es pot treure del cap la faldilla cenyida

